

УДК: 616.248+616-022.6-085-02:616.24-007.63.002.001.5

№ держреєстрації 0122U000576

Інв. №

Національна академія медичних наук України
Державна установа “Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та
алергології імені Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України”
(ННЦ ФПА НАМНУ)
10, вул. М. Амосова, м. Київ, 03038, тел.: 275 04 02, факс: 275 21 18
E-mail: secretar@ifp.kiev.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з наукової та
науково-організаційної роботи,
д-р мед. наук, професор

_____ І. А. Калабуха

10.12.2024.

З В І Т ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
за договором від 16.01.2024 № 30.Ф3/2024/240

ВИВЧИТИ ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕЗУ ЕМФІЗЕМИ ЛЕГЕНЬ У
ПЕРЕХВОРИВШИХ НА COVID-19 ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ ТА
РОЗРОБИТИ ТЕХНОЛОГІЮ ЇХ ЛІКУВАННЯ (КЛІНІКО-
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ)

А.22.04
(остаточний)

Керівники НДР:

зав. відділенням пульмонології,
академік НАМН України,
д-р мед. наук, професор

09.12.2024

Ю. І. Фещенко

зав. відділенням діагностики,
терапії і клінічної фармакології
захворювань легень,
канд. мед. наук

09.12.2024

М. О. Полянська

2024

Рукопис закінчено 09 грудня 2024 р.

Результати роботи розглянуто Вченою радою ННЦ ФПА НАМНУ, протокол
від __10__ грудня № __11__

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 117 с., 1 рис., 32 табл., 3 дод., 75 джерел.

БРОНХІАЛЬНА АСТМА, COVID-19, ЕМФІЗЕМА ЛЕГЕНЬ, ПАТОГЕНЕЗ.

Об'єкт дослідження – 272 пацієнтів (серед них 165 хворих на БА і 107 хворих із постковідним синдромом); 32 білих лабораторних щурів.

Мета роботи – підвищити ефективність лікування перехворівших на COVID-19 хворих на бронхіальну астму з урахуванням особливостей патогенезу легеневих уражень та клініко-функціональних характеристик.

Методи дослідження – анкетування, загально-клінічні, функціональні, рентгенологічні, лабораторні, експериментальні, статистичні.

Клінічними і функціональними характеристиками перехворівших на COVID-19 хворих на бронхіальну астму є неконтрольований перебіг астми, ознаки обструктивно-рестриктивних порушень ФЗД, зниження толерантності до фізичного навантаження. Установлено, що при експериментальній емфіземі легень посилена ступінь оксидативного стресу та порушені функції антиоксидантної системи організму. Установлено, що цитофлавін призводить до пригнічення вільнорадикального окиснення і підвищення антиоксидантної активності при експериментальній емфіземі легень. Розроблений алгоритм діагностики дисфункції дихальної мускулатури у хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19 на етапі первинної медичної допомоги, який має високу чутливість (89,8 %) та специфічність (81,8 %), що дозволяє підвищити точність діагностики дисфункції дихальної мускулатури на 18,3 %. Розроблений алгоритм оптимізації базисної терапії у перехворівших на COVID-19 хворих на бронхіальну астму, що дозволяє виявити реактивацію EBV інфекції як причину неконтрольованого перебігу БА у 70,6 % хворих та досягти клінічної ефективності у 88,3 % хворих і функціональної ефективності у 75,0 % хворих. Розроблена технологія лікування хворих на бронхіальну астму, які перехворіли на COVID-19, застосування якої дозволяє зменшити бронхіальну обструкцію на 15,9 % та покращити бронхіальну прохідність на рівні середніх бронхів на 11,7 % за даними спірометрії (FEV₁ та MEF₅₀) та покращити переносимість фізичного навантаження.

Інформація щодо впровадження: підготовлено 0 проектів нормативних документів, отримано 0 патентів, опубліковано 0 монографій, 50 наукових робіт, 0 методичних рекомендацій, 1 посібник для лікарів, 3 інформаційні листи, підготовлено 3 нововведення, зроблено 11 наукових доповідей, проведено 21 цикл інформації та стажування, отримано 23 акти впровадження.

Сфера застосування – терапія, пульмонологія, алергологія.

Умови одержання звіту: за договором. ННЦ ФПА НАМНУ, 10, вул. М. Амосова, м. Київ, 03038.